

I. feladatlap

I. Gróf Széchenyi István kortársai. Kik ők? Írd neveiket a válaszlap megfelelő betűjéhez! (8 pont)

A

B

C

D

E

F

G

H

II. A reformkor egyik legösszetettebb problémája a nemzetiségi kérdés volt. Olvasd el az alábbi forrásszemelvényt, és válaszolj a kérdésekre a válaszlapon! (7 pont)

„Mi pedig ezt mondjuk: Íme, mi megkínálunk titeket az értelem, az igazságszolgáltatás, a törvényalkotás, a földbirtok szabadságával, megkínálunk titeket alkotmányos polgársággal, politikai nemzetiséggel, s mind azon javakkal, melyekkel ez a haza polgárait elárasztja. Mindezekért nem kívánunk egyebet, mint hogy a hazát, mely titeket ezennel ünnepélyesen édes gyermekéül fogad, s a nemzetiséget, mely titeket politikai nagykorúsággal megajándékoz, szeressétek, és velünk egyetemben oltalmazzatok.” (Kossuth a nyelvhasználatról és a politikai nemzetről)

„Jaj, milyen kevesen vagyunk – így sopánkodának -, lehetetlen, miképp ennél fogva a roppant számú német- és szlávban el ne olvadjunk; terjeszteni kell tehát a nyelvet, s nemzetiséget mindenek előtt” És ez felette helyes, csak hogy amiképp körül forog a siker, minthogy nem minden modor vezet célhoz, sőt a mostan divatozó attól egészen eltávolít.

[...] ugyan azt hisszük: nemzetiséget csak úgy rákenhetni bárkire is, ki éppen kezeink közé jut, mint például meszet falra, vagy mázat fazékra? És azt hisszük: parancs már elégséges, hogy valaki sajátságbul kivetkezzék?

Ha valaki magyarul tud, magyarul beszél, innen következik –e, miképp neki ezért már magyarrá is kellett volna átalakulnia? Mert ha így, ám akkor fordítsuk legutolsó fillérünket minden tétova nélkül nyelvmesterekre, sőt legyünk rögtön magunk is azokká, hadd tudjon csevegni magyarul az egész világ, s meg lesz mentve a hon, s feldicsőítve fajtánk.

Nyelvet, nemzeti sajátságot, ily felette könnyű szerrel azonban, én legalább úgy hiszem, még csak biztosítani sem lehet, s annál kevésbé szilárdabb s tágabb alapokra állítani; minthogy a szólás korántsem érzés, a

nyelvnek pergése korántsem dobogása a szívnek, és ekképp a magyarul beszélő, sőt legékesebben szóló is, korántsem magyar még.” (Széchenyi István: A Magyar Akadémiáról, 1842)

Miért éleződött ki a nemzetiségi kérdés a reformkorban?

Mit kínál Kossuth a magyarországi nemzetiségeknek?

Mit kívánt a megadott jogokért cserébe?

Mit értett Kossuth a politikai nemzetiségen?

Milyen veszélyre hívja fel Széchenyi a figyelmet a nyelv terjesztése során?

Hogyan értelmezi Széchenyi a magyar nemzeti tudatot?

Mi a teljes neve ma annak az intézménynek, amelyről Széchenyi idézetének címe szól!

III. Írd be a helyes válasz betűjelét a válaszlapon! (5 pont)

1. Ki volt az első felelős magyar kormány közmunka-közlekedési minisztere?

A Deák Ferenc

C Széchenyi István

B Szemere Bertalan

D Kossuth Lajos

2. Mit jelent a következő kifejezés? „vis inertiae”

A tétlen, passzív ellenállás

C rendi alkotmány

B szólásszabadság

D a tömeg ereje

3. A Bécsből Sopronon és Győrön át vezető vasútvonal kiépítésekor mikor indult meg a forgalom Bécsújhely és Sopron között?

A 1845-ben

C 1847-ben

B 1846-ban

D 1848-ban

4. Felsőbüki Nagy Pál (aki saját szavai szerint 7000 nemest, és 160 000 adózót képviselt az országgyűlésen), melyik megye köve volt?

A Moson megye

C Győr megye

B Sopron megye

D Pozsony

5. Mikor jelent meg először Kossuth szerkesztésével a Pesti Hírlap?

A 1841. jan. 2.

C 1844. jan. 2.

B 1840. jan. 2.

D 1844. márc. 6.

IV. Melyik országgyűlésen szentesítette az alábbi törvényeket az uralkodó? Írd be a törvények betűjelét a megfelelő helyre a válaszlapon! (12 pont)

a) minden 3 évben országgyűlés tartandó

g) Magyarország és Erdély egyesítése

b) nem nemes is lehet felperes

h) nem nemesek is bírhatnak nemesi javakat

c) szabad gyáralapítás engedélyezése

i) adót csak az országgyűlés szavazhat meg

d) magyar a közigazgatás nyelve

j) a Részeket visszacsatolják Magyarországhoz

e) az ősiség megszüntetése

k) váltótörvénykönyv bevezetése

f) 28 ezer újonc felajánlása

l) A Helytartótanács magyarul levelezzen

V. Igaz-hamis. Széchenyi István kortársaira vonatkozó állításokat tartalmaz a feladat. Állapítsátok meg, melyik állítás igaz, melyik hamis és írjátok be a válaszlapon! (8 pont)

1. Lunkányi Jánostól tanulta az építészet, az architektúra tudományát.

igaz hamis

2. Vásárhelyi Pál győzte meg Széchenyit arról, hogy a Tisza-szabályozásra szükség van.

igaz hamis

3. Dessewffy József Taglatat című vitairata Széchenyi István Hitel című munkájára íródott válaszként.

igaz hamis

4. Az 1825-ös országgyűlésen Almási Balogh Pál felszólalt a magyar nyelv védelmének ügyében. Ennek a felszólalásnak a hatására ajánlotta fel egy évi jövedelmét az Akadémia javára Széchenyi István.

igaz hamis

5. Széchenyi édesanyjának a testvére Festetics György, a keszthelyi Georgikon alapítója volt.

igaz hamis

6. Széchenyi 1822-ben Wesselényi Miklóssal együtt utazgatott Nyugat-Európában azzal a céllal, hogy tapasztalataikat a hazai állapotok javítására használják. Korábban 1817-ben már Itáliában és Görögországban is együtt jártak.

igaz hamis

7. Felsőbüki Nagy Pál Széchenyi háziorvosa volt. Ő vitte 1848. szeptember 5-én Döblingbe, ahol évekig élt elborult elmével, haláláig.

igaz hamis

8. A selyemhernyó-tenyésztés elterjesztése érdekében Széchenyi szorgalmazta a szederfák hazai telepítését, és megalakította a Sopron-vasi Szederegyletet.

igaz hamis

Összesen: 40 pont

1. Válaszlap

Név:

Elért pontszám: /40 pont

Saját email cím:

Iskola neve:

Iskola címe:

I.

- a).....
- b)
- c).....
- d)
- e).....
- f).....
- g)
- h)

II.

- a).....
- b)
- c).....
- d)
- e).....
- f).....
- g)

III.

1.	A	B	C	D
2.	A	B	C	D
3.	A	B	C	D
4.	A	B	C	D
5.	A	B	C	D

IV.

1825-27	1830	1832-36	1839-40	1843-44	1847-48

V.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.